

BOOK REVIEW / PRIKAZ KNJIGE**„ODRŽIVO PROJEKTOVANJE I
ŽIVOTNA SREDINA“**

Globalni problemi u životnoj sredini uticali su na percepciju donosilaca odluka o neophodnosti promišljenog i pravovremenog reagovanja na neodržive trendove u proizvodnji, potrošačkim navikama stanovništva i razvoju društvenih odnosa. Uočeno je, i u praksi potvrđeno, da se problemi vezani za rastuće količine otpada, nisku energetske efikasnost i smanjenje biološke raznovrsnosti moraju rešavati sistemski i sveobuhvatno. Ostvarivanje koncepta o održivom razvoju podrazumeva održive privredne i potrošačke aktivnosti sa manjim negativnim efektima na životnu sredinu, ali zahteva i brojne inovativne razvojne planove na nivou individualnih privrednih subjekata.

Usvajanjem Nacionalne strategije održivog razvoja i Akcionog plana za njeno sprovođenje, Srbija je pokazala spremnost da reformiše privredu i društvo kako bi ostvarila dinamičan ali i održivi razvoj. Nacionalna strategija je u skladu sa „Evropskom strategijom do 2020. godine“ koja predviđa razvoj zasnovan na održivom rastu, inovacijama, znanju, „zelenom preduzetništvu“ i na privredi koja efikasno koristi resurse, poštujući principe zaštite životne sredine. Međutim, na putu ka ovom ambicioznom cilju još je mnogo izazova. Ciljeve održivog razvoja moguće je dosegnuti tek ukoliko se novonastale promene stave u širi kontekst i problemi rešavaju integralno. Potrebno je obrazovati buduće donosiocje odluka tako da budu u stanju da sagledavaju uzročno-posledične veze kada upravljaju promenama u industriji, društvu i životnoj sredini. U središtu koncepta o održivom razvoju je

kvalitet života što podrazumeva znatno više i kompleksnije ciljeve od prostog uvećanja materijalnog bogatstva, ali svakako uključuje očuvanje kvaliteta životne sredine u kojoj jedinka ostvaruje svoju egzistenciju.

Ova publikacija nastala je sa namerom autora da poveže određene tehničke, organizacione i ekološke aspekte projektantskih aktivnosti koje su posebno važne za očuvanje kvaliteta životne sredine, bilo da se radi o pojedinačnim artefaktima ili kompleksnim antropogenim tvorevinama. Rukopis takođe predstavlja izvestan doprinos nastojanjima da se podigne nivo ekološke svesti inženjera, projektanata i donosilaca odluka koji svojim profesionalnim aktivnostima direktno ili indirektno, dominantno utiču na biofizičko okruženje u segmentima koji su delimično ili potpuno izvan sfere njihovih kompetencija, ali koji ostavljaju dugoročne ekološke i društvene posledice.

Publikacija predstavlja sublimaciju višegodišnjih autorovih istraživanja na polju ekološki odgovornog projektovanja, eko-dizajna, produkt-centričnog upravljanja kvalitetom životne sredine i proučavanja civilizacijskog konflikta koji nastaje u sučeljavanju razvojnih tendencija sa interesom da se zaštiti životna sredina i unapređuju društveni odnosi. Zbog toga monografija sadrži autocitate i fragmente tekstova koji je autor sa svojim kolegama u nizu proteklih godina objavljivao u renomiranim međunarodnim i domaćim publikacijama, monografijama i časopisima na spektar relevantnih tema, sa namerom da zainteresovanom čitaocu pruži određene informacije o hronološkom razvoju pojedinih koncepta i ideja.

Izloženi koncepti, metodi i bibliografski podaci bi mogli koristiti istraživačima različitih tehničkih, humanističkih i upravljačkih provenijencija, ali i svima koji se u svom profesionalnom okruženju, posredno i neposredno, susreću sa sličnom problematikom. Svojim najvećim delom ova publikacija bi mogla da koristi i studentima visokoškolskih institucija koji se bave problemima eko-menadžmenta, organizacije privrednih aktivnosti, zaštite životne sredine i ekološki odgovornog projektovanja.

Namera autora nije bila da favorizuje određene pristupe, koncepte i strategije, već da čitalaštvu ponudi još jedan potencijalno koristan sadržaj koji će zainteresovani pojedinci, po svom nađenju i u skladu sa svojim iskustvima, moći da koriste kako bi svoja istraživanja, ili profesionalnu praksu, obogatili novim saznanjima. Publikacija je koncipirana kao literatura koja može postati izvor motivacije i inspirisati pojedince u istraživanju u industriji da svojim aktivnostima doprinesu ekološki odgovornom projektovanju dobara i usluga.

Prof. dr Srđan Glišović